

Zbierka súdnych rozhodnutí

UZNESENIE SÚDNEHO DVORA (desiata komora)

z 24. júna 2022*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Článok 99 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora – Občianstvo Únie – Články 20 a 21 ZFEÚ – Právo na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov – Rodný list vydaný členským štátom narodenia dieťaťa, ktorý pre toto dieťa uvádza dve matky – Odmietnutie členského štátu pôvodu jednej z týchto dvoch matiek prepísať tento rodný list do vnútroštátnej matriky – Prepis tohto rodného listu, ktorý je podmienkou vydania dokladu totožnosti – Vnútroštátna právna úprava tohto členského štátu pôvodu, ktorá neumožňuje rodičovstvo osôb rovnakého pohlavia“

Vo veci C-2/21,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktorý podal Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie (Vojvodský správny súd Krakov, Poľsko) rozhodnutím z 9. decembra 2020 a ktorý bol doručený Súdnemu dvoru 4. januára 2021, v konaní:

Rzecznik Praw Obywatelskich

za účasti:

K. S.,

S. V. D.,

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Krakowie M. C.,

Prokuratura Krajowa,

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Krakowie,

SÚDNY DVOR (desiata komora),

v zložení: predseda desiatej komory I. Jarukaitis, sudcovia M. Ilešič (spravodajca) a D. Gratsias,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vo veci sa rozhodne odôvodneným uznesením v súlade s článkom 99 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora,

* Jazyk konania: poľština.

vydal toto

Uznesenie

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 20 ods. 2 písm. a) a článku 21 ods. 1 ZFEÚ, ako aj článku 7, článku 21 ods. 1 a článku 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Rzecznik Praw Obywatelskich (Vnútroštátny verejný ochranca práv, Poľsko) a Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Krakowie (vedúci Matričného úradu Krakov, Poľsko) (ďalej len „vedúci matričného úradu“), ktorý sa týkal odmietnutia vedúceho matričného úradu prepísať do poľskej matriky rodný list dcéry K. S. a jej manželky S. V. D., vydaný španielskymi orgánmi.

Právny rámec

Medzinárodné právo

- 3 Článok 2 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN 20. novembra 1989 (*Recueil des traités des Nations unies*, zv. 1577, s. 3), stanovuje:

„1. Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou tohto dohovoru, sa zaväzujú rešpektovať a zabezpečiť práva ustanovené týmto dohovorom každému dieťaťu nachádzajúcemu sa pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa alebo jeho rodičov alebo zákonných zástupcov.

2. Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, urobia všetky potrebné opatrenia na to, aby bolo dieťa chránené pred všetkými formami diskriminácie alebo trestania, ktoré vyplývajú z postavenia, činnosti, vyjadrených názorov alebo presvedčenia jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo členov rodiny.“

- 4 Článok 7 tohto dohovoru stanovuje:

„1. Každé dieťa je registrované ihneď po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť, a pokiaľ to je možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

2. Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, zabezpečujú vykonávanie týchto práv v súlade so svojim vnútroštátnym zákonodarstvom a v súlade so svojimi záväzkami vyplývajúcimi z príslušných medzinárodnoprávných dokumentov v tejto oblasti s osobitným dôrazom na to, aby dieťa nezostalo bez štátnej príslušnosti.“

Právo Únie

Zmluva o FEÚ

5 Článok 20 ZFEÚ stanovuje:

„1. Týmto sa ustanovuje občianstvo Únie. Občianom Únie je každá osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu. Občianstvo Únie dopĺňa štátne občianstvo a nenahrádza ho.

2. Občania Únie požívajú práva a podliehajú povinnostiam ustanoveným v zmluvách. Majú okrem iného:

a) právo na slobodný pohyb a pobyt na území členských štátov;

...

Tieto práva sa uplatňujú v súlade s podmienkami a obmedzeniami vymedzenými v zmluvách a opatreniami prijatými na ich vykonanie.“

6 Článok 21 ods. 1 ZFEÚ stanovuje:

„Každý občan Únie má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam ustanoveným v zmluvách a v opatreniach prijatých na ich vykonanie.“

Charta

7 Článok 7 Charty s názvom „Rešpektovanie súkromného a rodinného života“ uvádza:

„Každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a komunikácie.“

8 Podľa článku 21 ods. 1 Charty „zakazuje sa akákoľvek diskriminácia najmä z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, jazyka, náboženstva alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie“.

9 Článok 24 Charty s názvom „Práva dieťaťa“ znie takto:

„1. Deti majú právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Môžu slobodne vyjadrovať svoje názory. Tieto názory sa berú do úvahy pri otázkach, ktoré sa ich týkajú, s prihliadnutím na ich vek a vyspelosť.

2. Pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

3. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.“

Smernica 2004/38/ES

- 10 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, o zmene a doplnení nariadenia (EHS) č. 1612/68 a o zrušení smerníc 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 2004, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46) vo svojom článku 4, nazvanom „Právo výstupu“, stanovuje:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o cestovných dokladoch použiteľné na vnútroštátne pohraničné kontroly, všetci občania Únie s platným preukazom totožnosti alebo pasom a ich rodinní príslušníci, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu a ktorí majú platný pas, majú právo opustiť územie členského štátu, aby cestovali do iného členského štátu.

...

3. Členské štáty vydajú v súlade so svojimi zákonmi vlastným štátnym príslušníkom preukaz totožnosti alebo pas, ktorý uvádza ich štátnu príslušnosť, a obnovia takéto doklady.

4. Pas je platný aspoň pre všetky členské štáty a pre krajiny, cez ktoré držiteľ pasu musí prejsť, keď cestuje medzi členskými štátmi. ...“

Poľské právo

- 11 Článok 18 Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Ústava Poľskej republiky) znie takto:

„Poľská republika zaručuje a chráni manželstvo ako zväzok ženy a muža, rodinu, materstvo a rodičovstvo.“

- 12 Článok 7 ustawa – Prawo prywatne międzynarodowe (zákon o medzinárodnom práve súkromnom) zo 4. februára 2011 v konsolidovanom znení (Dz. U. z roku 2015, položka 1792) stanovuje:

„Cudzie právo sa neuplatňuje, pokiaľ vyvoláva účinky, ktoré sú v rozpore so základnými zásadami právneho poriadku Poľskej republiky.“

- 13 Článok 104 ods. 5 ustawa – Prawo o aktach stanu cywilnego (zákon o matrikách) z 28. novembra 2014 v konsolidovanom znení (Dz. U. z roku 2020, položka 463), v znení zmien, stanovuje:

„Prepis do matriky je povinný, ak poľský občan, ktorého sa týka zahraničný matričný doklad, je držiteľom matričného dokladu, ktorý potvrdzuje staršie udalosti, vydaného na území Poľskej republiky, a pokiaľ tento občan žiada o vykonanie úkonu vyžadujúceho zápis do matriky alebo žiada o vydanie poľského preukazu totožnosti alebo čísla [slúžiaceho k identifikácii fyzických osôb, ktoré majú poľskú štátnu príslušnosť].“

14 Článok 107 zákona o matrikách znie takto:

„Vedúci matričného úradu odmietne vykonať prepis, ak:

1. doklad sa vo vydávajúcom štáte nepovažuje za matričný doklad alebo nie je úradným dokladom, alebo ho nevydal príslušný orgán, alebo vyvoláva pochybnosti o svojej pravosti, alebo potvrdzuje inú udalosť ako narodenie, uzavretie manželstva alebo úmrtie,
2. zahraničný dokument bol prepísaný do matriky v inom štáte ako v štáte udalosti,
3. prepis by bol v rozpore so základnými zásadami právneho poriadku Poľskej republiky.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 15 K. S., poľská štátna príslušníčka, a S. V. D., írsky štátna príslušníčka, uzavreli manželstvo v Írsku v roku 2018.
- 16 V roku 2018 sa im v Španielsku narodila dcéra S. R. S.-D. Narodenie poslednej menovanej zapísal španielsky matričný úrad na základe spoločného vyhlásenia matky dieťaťa, K. S., a jej manželky, S. V. D. V tomto rodnom liste sú K. S. a S. V. D. označené ako „matka A“ a „matka B“.
- 17 K. S. a S. V. D. požiadali o prepis rodného listu vydaného španielskymi orgánmi pre S. R. S.-D., ktorá má poľskú štátnu príslušnosť, do poľskej matriky.
- 18 Rozhodnutím zo 16. apríla 2019 vedúci matričného úradu túto žiadosť zamietol z dôvodu, že takýto prepis by bol v rozpore so základnými zásadami právneho poriadku Poľskej republiky. Keďže K. S. a S. V. D. toto rozhodnutie o zamietnutí nenapadli, nadobudlo právoplatnosť 30. apríla 2019.
- 19 Dňa 25. septembra 2019 zaslala K. S. žiadosť o pomoc vnútroštátnemu verejnému ochrancovi práv, v ktorej uviedla, že S. R. S.-D. nemá žiadny doklad totožnosti, keďže žiadosť o vydanie poľského pasu pre toto dieťa bola zamietnutá z dôvodu neprepísania jeho rodného listu do poľskej matriky. Listom zo 17. februára 2019 írsky orgány zodpovedné za doklady totožnosti informovali tohto verejného ochrancu práv, že uvedené dieťa nie je írskym štátnym príslušníkom, a preto nemá nárok na vydanie preukazu totožnosti ani pasu.
- 20 Vnútroštátny verejný ochranca práv následne podal v mene K. S. a S. V. D. na vnútroštátny súd odvolanie proti rozhodnutiu vedúceho matričného úradu zo 16. apríla 2019, ktorým tento odmietol prepísať do poľskej matriky rodný list vydaný španielskymi orgánmi pre ich dcéru.
- 21 V priebehu konania pred vnútroštátnym súdom prvostupňový správny orgán zamietol aj žiadosť o vydanie občianskeho preukazu pre S. R. S.-D. z dôvodu, že podľa poľského práva môže mať dieťa za rodičov len ženu a muža. Keďže vnútroštátny súd považoval za legitímne počkať na rozhodnutie správneho orgánu druhého stupňa, vnútroštátny verejný ochranca práv v liste z 30. júla 2020 uviedol, že rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o vydanie preukazu totožnosti bolo potvrdené v druhom stupni.

- 22 Podľa vnútroštátneho súdu v súčasnosti platné ustanovenia účinne nezaručujú právo na voľný pohyb dieťaťa, akým je S. R. S.-D., ktoré „je nesporne poľským občanom“, a teda občanom Únie, keďže doklady potrebné na uplatnenie tejto slobody, konkrétne poľský občiansky preukaz alebo cestovný pas, nemôžu byť tomuto dieťaťu vydané z dôvodu, že rodičia zapísaní v rodnom liste dieťaťa sú dve ženy, ktoré uzavreli manželstvo v súlade s právom platným pre jednu z nich. Súd ďalej uvádza, že praktické uplatňovanie týchto ustanovení poľského práva sťažuje orgánom verejnej moci vrátane súdov poskytnutie účinnej ochrany maloletému dieťaťu s prihliadnutím na jeho najlepší záujem.
- 23 Vnútroštátny súd uznáva, že záležitosti týkajúce sa občianskeho stavu a s ním súvisiace pravidlá týkajúce sa manželstva patria do právomoci členských štátov a že právo Únie nezasahuje do tejto právomoci. Domnieva sa však, že rozdiely medzi pravidlami platnými v rôznych členských štátoch nemôžu narušiť slobodu každého občana Únie voľne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov.
- 24 Tento súd uvádza, že ak by sa zistilo, že odmietnutie prepisu rodného listu dieťaťa je v rozpore s ustanoveniami článku 20 ods. 2 písm. a) a článku 21 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 7, článkom 21 ods. 1 a článkom 24 ods. 2 Charty, mohol by nariadiť poľským orgánom, aby doslovne prepísali tento rodný list, čo by následne umožnilo vydanie dokladu totožnosti, ktorý by zabezpečil, aby dotknuté dieťa mohlo prekročiť vnútorné hranice Únie a chránil by súkromný a rodinný život dieťaťa.
- 25 Za týchto okolností Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie (Vojvodský správny súd Krakov, Poľsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Majú sa článok 20 ods. 2 písm. a) a článok 21 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 7, článkom 21 ods. 1 a článkom 24 ods. 2 [Charty] vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby orgány členského štátu, ktorého je maloleté dieťa štátnym príslušníkom, odmietli prepísať do matriky jeho rodný list vydaný iným členským štátom, pričom tento prepis je nevyhnutný na to, aby dieťa mohlo získať doklad totožnosti členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, z dôvodu, že vnútroštátne právo posledného uvedeného členského štátu neupravuje rodičovstvo párov rovnakého pohlavia a že v tomto rodnom liste sú ako rodičia uvedené osoby rovnakého pohlavia?“

O konaní na Súdnom dvore

- 26 Vnútroštátny súd navrhol, aby bola táto vec prejednaná v naliehavom prejudiciálnom konaní upravenom v článku 107 Rokovacieho poriadku Súdného dvora.
- 27 Rozhodnutím z 25. januára 2021 piata komora Súdného dvora na návrh sudcu spravodajcu po vypočutí generálnej advokátky rozhodla, že nie je potrebné vyhovieť návrhu na prejednanie veci v rámci naliehavého prejudiciálneho konania, keďže neboli splnené podmienky naliehavosti stanovené v článku 107 rokovacieho poriadku.
- 28 Vzhľadom na súvislosť medzi prejednávanou vecou a vecou, v ktorej bol vyhlásený rozsudok zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“ (C-490/20, EU:C:2021:1008), bolo konanie v tejto veci rozhodnutím predsedu Súdného dvora z 26. januára 2021 prerušené do vyhlásenia tohto rozsudku.

- 29 Po vyhlásení rozsudku zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“ (C-490/20, EU:C:2021:1008), kancelária Súdneho dvora zaslala vnútroštátnemu súdu kópiu tohto rozsudku a vyzvala ho, aby uviedol, či trvá na návrhu na začatie prejudiciálneho konania.
- 30 Listami zo 17. a 28. januára 2022 vnútroštátny súd oznámil Súdnemu dvoru, že trvá na návrhu na začatie prejudiciálneho konania, pričom okrem iného uviedol, že súdne konanie týkajúce sa odmietnutia prepisu rodného listu zostáva prerušené až do doručenia rozhodnutia Súdneho dvora o tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Tento súd ďalej uviedol, že v januári 2022 bolo na Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (Vojvodský správny súd Varšava, Poľsko) advokátom rodičov maloletého dieťaťa začaté súdne konanie o zrušenie správneho rozhodnutia o zamietnutí vydania občianskeho preukazu pre dotknuté maloleté dieťa.

O prejudiciálnej otázke

- 31 Podľa článku 99 rokovacieho poriadku Súdny dvor môže na návrh sudcu spravodajcu po vypočutí generálneho advokáta kedykoľvek rozhodnúť formou odôvodneného uznesenia okrem iného vtedy, ak odpoveď na položenú prejudiciálnu otázku možno jednoznačne vyvodiť z judikatúry.
- 32 V prejednávanej veci treba uplatniť toto ustanovenie.
- 33 Vnútroštátny súd sa položenou otázkou v podstate pýta, či sa článok 20 ods. 2 písm. a) a článok 21 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 7, článkom 21 ods. 1 a článkom 24 ods. 2 Charty majú vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o maloleté dieťa, ktoré je občanom Únie, ktorého rodný list vydaný príslušnými orgánmi členského štátu uvádza ako rodičov dve osoby rovnakého pohlavia, je členský štát, ktorého je toto dieťa štátnym príslušníkom, povinný takýto rodný list prepísať do matriky, aby mu umožnil získať doklad totožnosti.
- 34 Najskôr treba uviesť, že podľa článku 20 ods. 1 ZFEÚ je občanom Únie každá osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu. Keďže podľa zistení vnútroštátneho súdu je nesporné, že S. R. S.-D. má poľskú štátnu príslušnosť, má na základe tohto ustanovenia postavenie občana Únie.
- 35 V tejto súvislosti Súdny dvor viackrát uviedol, že postavenie občana Únie má byť základným postavením štátnych príslušníkov členských štátov (rozsudok zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“, C-490/20, EU:C:2021:1008, bod 41 a citovaná judikatúra).
- 36 Ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, štátny príslušník členského štátu, ktorý v postavení občana Únie uplatnil svoje právo voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v inom členskom štáte, ako je jeho členský štát pôvodu, sa môže domáhať práv súvisiacich s týmto postavením, najmä práv stanovených v článku 21 ods. 1 ZFEÚ, a to vrátane práv vo vzťahu k jeho členskému štátu pôvodu. Tohto ustanovenia a ustanovení prijatých na jeho vykonanie sa môžu domáhať občania Únie, ktorí sa narodili v hostiteľskom členskom štáte svojich rodičov a ktorí nikdy nevyužili právo na voľný pohyb (rozsudok zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“, C-490/20, EU:C:2021:1008, bod 42 a citovaná judikatúra).
- 37 Podľa článku 21 ods. 1 ZFEÚ má každý občan Únie právo voľne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam ustanoveným v Zmluvách a opatreniach prijatých na ich vykonanie. S cieľom umožniť svojim štátnym príslušníkom uplatniť

toto právo sa v článku 4 ods. 3 smernice 2004/38 vyžaduje, aby členské štáty v súlade so svojimi právnymi predpismi vydali svojim občanom preukaz totožnosti alebo pas, ktorý uvádza ich štátnu príslušnosť.

- 38 Vzhľadom na to, že S. R. S.-D. je poľská štátna príslušníčka, sú poľské orgány povinné vydať jej preukaz totožnosti alebo pas uvádzajúci jej štátnu príslušnosť, ako aj jej priezvisko, ako vyplýva z rodného listu vydaného španielskymi orgánmi. V tejto súvislosti už Súdny dvor mal príležitosť konštatovať, že článok 21 ZFEÚ bráni tomu, aby orgány členského štátu odmietli pri uplatňovaní svojho vnútroštátneho práva uznať priezvisko dieťaťa, tak ako bolo určené a zaregistrované v inom členskom štáte, v ktorom sa dieťa narodilo a má odvtedy bydlisko (rozsudok zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“, C-490/20, EU:C:2021:1008, bod 44 a citovaná judikatúra).
- 39 Treba ešte spresniť, že článok 4 ods. 3 smernice 2004/38 ukladá poľským orgánom povinnosť vydať S. R. S.-D. preukaz totožnosti alebo pas nezávisle od prepísania španielskeho rodného listu tohto dieťaťa do poľskej matriky. Keďže poľské právo vyžaduje vydanie poľského rodného listu pred vydaním poľského preukazu totožnosti alebo pasu, nemôže sa tento členský štát odvolávať na svoje vnútroštátne právo na účely odmietnutia vystaviť takýto preukaz totožnosti alebo pas pre S. R. S.-D. (rozsudok zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“, C-490/20, EU:C:2021:1008, bod 45).
- 40 Takýto dokument, sám alebo s inými dokumentmi, prípadne s dokumentom vydaným hostiteľským členským štátom dotknutého dieťaťa, musí umožniť dieťaťu, ktoré sa nachádza v takej situácii, ako je situácia S. R. S.-D., vykonať svoje právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, ktoré zaručuje článok 21 ods. 1 ZFEÚ, s každou zo svojich dvoch matiek, ktorých postavenie ako rodiča tohto dieťaťa určil ich hostiteľský členský štát počas pobytu v súlade so smernicou 2004/38 (rozsudok zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“, C-490/20, EU:C:2021:1008, bod 46).
- 41 Treba okrem toho pripomenúť, že práva priznané štátnym príslušníkom členských štátov podľa článku 21 ods. 1 ZFEÚ zahŕňajú právo viesť bežný rodinný život tak v ich hostiteľskom členskom štáte, ako aj v členskom štáte, ktorého sú štátnymi príslušníkmi, pri návrate na územie tohto štátu, za prítomnosti ich rodinných príslušníkov (rozsudok zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“, C-490/20, EU:C:2021:1008, bod 47 a citovaná judikatúra).
- 42 Je nesporné, že vo veci samej španielske orgány zákonne preukázali existenciu rodičovského vzťahu, biologického alebo právneho, medzi S. R. S.-D. a jej dvoma rodičmi, K. S. a S. V. D., a potvrdili ho v rodnom liste vydanom pre ich dieťa. K. S. a S. V. D. preto musí byť podľa článku 21 ZFEÚ ako rodičom maloletého občana Únie, o ktoré sa skutočne starajú, priznané všetkými členskými štátmi právo sprevádzať ho pri výkone jeho práva slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov (rozsudok zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“, C-490/20, EU:C:2021:1008, bod 48).
- 43 Preto, keďže podľa zistení vnútroštátneho súdu má S. R. S.-D. poľskú štátnu príslušnosť, poľské orgány sú povinné, rovnako ako orgány ktoréhokoľvek iného členského štátu, uznať tento rodičovský vzťah s cieľom umožniť tomuto dieťaťu bez prekážok vykonávať spolu s každým z jeho dvoch rodičov právo na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov, ktoré je zaručené článkom 21 ods. 1 ZFEÚ.

- 44 Okrem toho, aby S.R.S.-D. mohla vykonávať svoje právo na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov s každým z jej dvoch rodičov, je potrebné, aby K. S. a S. V. D. mohli mať doklad, v ktorom sú uvedené ako osoby oprávnené cestovať s týmto dieťaťom.
- 45 Povinnosť členského štátu jednak vydať dieťaťu, štátnemu príslušníkovi tohto členského štátu, ktoré sa narodilo v inom členskom štáte a ktorého rodný list vydaný orgánmi tohto iného členského štátu označuje za jeho rodičov dve osoby rovnakého pohlavia, preukaz totožnosti alebo pas, a jednak povinnosť uznať rodičovský vzťah medzi týmto dieťaťom a každou z týchto dvoch osôb v rámci výkonu jeho práv podľa článku 21 ZFEÚ a súvisiacich sekundárnych právnych aktov, neznamená, že členský štát, ktorého je dotknuté dieťa štátnym príslušníkom, je povinný vo svojom vnútroštátnom práve upraviť rodičovstvo osôb rovnakého pohlavia alebo uznať na iné účely ako výkon práv, ktoré tomuto dieťaťu vyplývajú z práva Únie, rodičovský vzťah medzi uvedeným dieťaťom a osobami uvedenými ako jeho rodičia v rodnom liste vystavenom orgánmi hostiteľského členského štátu (rozsudok zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“, C-490/20, EU:C:2021:1008, body 56 a 57, ako aj citovaná judikatúra).
- 46 Treba dodať, že vnútroštátne opatrenie, ktoré môže narušiť výkon práva na voľný pohyb osôb, môže byť odôvodnené iba v prípade, ak je to v súlade so základnými právami zaručenými Chartou, na ktorých dodržiavanie dohliada Súdny dvor (rozsudok zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“, C-490/20, EU:C:2021:1008, bod 58 a citovaná judikatúra).
- 47 V situácii, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, sú kľúčové právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručené článkom 7 Charty a práva dieťaťa zaručené jej článkom 24, najmä právo na zohľadnenie najlepšieho záujmu dieťaťa ako prvoradého hľadiska pri všetkých činnostiach týkajúcich sa detí a právo na udržiavanie osobných vzťahov a na pravidelný priamy kontakt s oboma rodičmi.
- 48 Preto je vzťah dotknutého dieťaťa s každou z dvoch osôb, s ktorými vedie skutočný rodinný život v hostiteľskom členskom štáte a ktoré sú uvedené ako jeho rodičia v rodnom liste vystavenom orgánmi tohto štátu, chránený článkom 7 Charty.
- 49 Navyše, keďže článok 24 Charty, ako pripomínajú vysvetlivky k Charte základných práv (Ú. v. ES C 303, 2007, s. 17), zahŕňa do práva Únie hlavné práva dieťaťa zakotvené v Dohovore o právach dieťaťa, ktorý bol ratifikovaný všetkými členskými štátmi, pri výklade tohto článku treba náležite zohľadniť ustanovenia tohto dohovoru (rozsudok zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“, C-490/20, EU:C:2021:1008, bod 63 a citovaná judikatúra).
- 50 Najmä v článku 2 tohto dohovoru sa stanovuje zásada zákazu diskriminácie dieťaťa, ktorá vyžaduje, aby sa práva stanovené v tom istom dohovore, medzi ktoré podľa jeho článku 7 patrí právo na zaregistrovanie po narodení, právo na meno a na štátnu príslušnosť, zaručili dieťaťu bez akejkoľvek diskriminácie vrátane diskriminácie na základe sexuálnej orientácie rodičov.
- 51 Za týchto podmienok by bolo v rozpore so základnými právami, ktoré články 7 a 24 Charty tomuto dieťaťu zaručujú, aby toto dieťa prišlo o vzťah s jedným z jeho rodičov v rámci výkonu svojho práva slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, alebo aby sa mu výkon tohto práva fakticky znemožnil alebo nadmerne sťažil z dôvodu, že jeho rodičia sú rovnakého pohlavia (rozsudok zo 14. decembra 2021, Stolična obština, rajon „Pančarevo“, C-490/20, EU:C:2021:1008, bod 65).

- 52 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že články 20 a 21 ZFEÚ v spojení s článkami 7 a 24 Charty, ako aj článkom 4 ods. 3 smernice 2004/38 sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade maloletého dieťaťa, ktoré je občanom Únie a v ktorého rodnom liste vydanom orgánmi členského štátu sú ako jeho rodičia uvedené dve osoby rovnakého pohlavia, je členský štát, ktorého je toto dieťa štátnym príslušníkom, povinný jednak vydať mu preukaz totožnosti alebo pas bez toho, aby predtým vyžadoval prepis rodného listu tohto dieťaťa do vnútroštátnej matriky, a tiež uznať, tak ako každý iný členský štát, doklad vydaný iným členským štátom, ktorý umožňuje tomuto dieťaťu bez prekážok vykonávať spolu s každou z týchto dvoch osôb svoje právo voľne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov.

O trovách

- 53 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (desiata komora) rozhodol takto:

Články 20 a 21 ZFEÚ v spojení s článkami 7 a 24 Charty základných práv Európskej únie, ako aj článkom 4 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade maloletého dieťaťa, ktoré je občanom Únie a v ktorého rodnom liste vydanom orgánmi členského štátu sú ako jeho rodičia uvedené dve osoby rovnakého pohlavia, je členský štát, ktorého je toto dieťa štátnym príslušníkom, povinný jednak vydať mu preukaz totožnosti alebo pas bez toho, aby predtým vyžadoval prepis rodného listu tohto dieťaťa do vnútroštátnej matriky, a tiež uznať, tak ako každý iný členský štát, doklad vydaný iným členským štátom, ktorý umožňuje tomuto dieťaťu bez prekážok vykonávať spolu s každou z týchto dvoch osôb svoje právo voľne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov.

Podpisy